

Finansiering av transportinfrastruktur

Riksgäldsdirektör

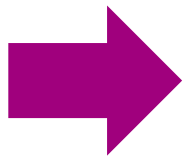
Hans Lindblad

Trafikutskottet

Stockholm 12 april 2016

Samhällsekonomiska kalkyler ska styra prioriteringar

- Den samhällsekonomiska nyttan och det samlade bidraget till de transportpolitiska målen ska vara avgörande när investeringar prioriteras.
- Ett behov av mer infrastruktur ska vägas mot behov inom andra utgiftsområden.
- Omprioritering/utökning av statens budget görs om ökade infrastrukturinvesteringar bedöms ha positiv samhällsekonomisk nytta.
- Riksdagen kan besluta om ett höjt utgiftstak inom ramen för det finanspolitiska ramverket.

Det är samhällsnytta och politiska beslut som sätter gränsen för hur stora investeringar som ska genomföras – inte finansieringsformen.

Principer för finansiering av transportinfrastruktur

Viktiga utgångspunkter enligt budgetlagen:

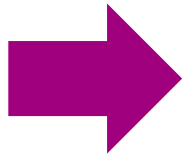
- Anslagsfinansiering
- Bruttoredovisning av statens inkomster och utgifter

Eventuella undantag från dessa bör vara:

- Väl analyserade och motiverade
- Utformade så att kostnadseffektivitet och god transparens i budgetprocessen bibehålls

Alternativ till anslagsfinansiering

- Lån i Riksgälden (myndigheter med låneram i Riksgälden)
- Brukaravgifter
- Medfinansiering (från t.ex. kommuner)
- Förskottering (från t.ex. kommuner)
- Pensionsfonder
- Offentlig-privat samverkan (OPS)

Finansieringsformen måste beaktas när den samhälls-ekonomiska effekten av investeringen analyseras.

Vad skiljer OPS från andra entreprenadformer?

Entreprenadformer – entreprenörens åtagande

<i>Utförande- entreprenad</i>	<i>Total- entreprenad</i>	<i>Funktions- entreprenad</i>	<i>Funktionsentreprenad med helhetsåtagande</i>	<i>OPS</i>
<ul style="list-style-type: none">• Utförande	<ul style="list-style-type: none">• Utförande• <i>Detaljprojektering</i>	<ul style="list-style-type: none">• Utförande• Detaljprojektering• <i>Underhåll</i> (förlängd garantitid)	<ul style="list-style-type: none">• Utförande• Detaljprojektering• Underhåll och drift under lång tid• <i>Systemprojektering</i> (delvis)	<ul style="list-style-type: none">• Utförande• Detaljprojektering• Underhåll och drift under lång tid• Systemprojektering (delvis)• <i>Privat finansiering</i>

OPS – räkneexempel ökad finansieringskostnad

- Anta ett OPS-projekt som löper på 50 år och där investeringskostnaden uppgår till 25 miljarder kronor.
- Anta att:
 - OPS-företaget har 10% i eget kapital och 90% lånas från privat sektor
 - Lånet amorteras linjärt
 - Räntan är 2,5 procentenheter högre än riskfri ränta (statens)
 - Avkastningskrav på eget kapital är 12 procent
- Exemplet resulterar i en merkostnad (jämfört med statlig finansiering) på drygt 23 miljarder kronor, eller 66 procent.
- Fördyringen beror på räntepåslaget och avkastningskravet.

Gröna obligationer

Riksgäldens preliminära bedömning är att det är genomförbart att finansiera utlåningen till ett projekt med s.k. gröna obligationer

Det finns emellertid några problem:

- Lånekostnaden bli högre än med konventionell upplåning (pga. små och illikvida utgåvor jämfört med statsobligationer)
- Mer kostsamt försäljnings- och uppföljningsförfarande
- Öronmärkning av upplåning är i dagsläget inte förenligt med budgetlagens principer för hanteringen av statens medel

Avslutande kommentarer

- Samhällsnyttan ska styra omfattningen av infrastrukturinvesteringar
- Ökade anslag leder till högre statlig upplåning, via Riksgälden
- Lån i Riksgälden leder till högre statlig upplåning
- Svenska staten lånar billigast i Sverige och bland de billigaste i världen!
- Gröna obligationer kräver lagändring och riskerar bli något dyrare än vanlig upplåning
- Privat finansiering fördyrar investeringar högst påtagligt
- Riktig medfinansiering från de som vinner på investeringen rimligt
- Brukaravgifter har snedvridande effekter som sänker samhällsnyttan
- Oavsett finansieringsform måste alla kostnader betalas, via skatter eller avgifter
- Ju dyrare ett projekt blir, desto högre och snedvridande skatter eller avgifter